

կրին և Սուրբ Տեղեաց հաւատարիմ ֆնացած եկեղեցիներու բարեպաշտութեան և զոհարութեան:

«Տարակոյսէ վեր է թէ Պապեանտինի ապագայ սահմանադրութիւնը իր լաւագոյն ուշադրութիւնը պիտի ընծայէ Սրբատեղիներուն, յարգելու անոնց պատմական և հոգեւոր արժէքներու ամբողջականութիւնը:

«Ամէն պարագայի տակ, մենք այժմ կը վերապահենք մեր իրաւունքներու մասին՝ մեր ըսելիքները: Խնդրոյ առարկայ պահանջները պատմական տուեալներու վրայ հիմնուած ըլլալով, Հայոց եկեղեցին ևս կրնայ իր իրաւունքները արժեքենք լաւագոյն կերպով, Գրիստոնէութեան առաջին դարերէն ի վեր երուսաղէմի մէջ իր ներկայութեան բերամար: Այս կէտին մէջ, ո՛չ մէկ եկեղեցի կրնայ զայն գերազանցել: Հայ ժողովուրդի և կղերականութեան կապը Սուրբ Երկրին և Սրբատեղիներուն հետ, ինչպէս անոնց զոհողութիւններն ու ճիգերը՝ զանոնք պահպանելու համար, շարունակուած են հեռաւոր ժամանակներէ ի վեր անընդմէջ: Ո՛չ ոք կրնայ ժխտել այս ճշմարտութիւնը, և մենք ևս ներկայիս չենք ուզեր, մեր պահանջներուն ուժ տալու նպատակաւ յարուցանել այդպիսի խնդիր մը:

«Ո՛չ միայն այդպիսի խնդիր չենք ուզեր յարուցանել այլ ընդհակառակը կոչ կ'ուզենք և կը հրաւիրենք բոլոր անոնք որոնք կը սիրեն Սուրբ Երկիրն ու անոր Սրբավայրերը որպէսզի իրենց մշտապէս աղօթքներով և զոհարերութիւններով երաշխաւորեն Սուրբ Տեղեաց խաղաղութիւնը և ապահովութիւնը:

«Անոնց բոլորին համար Երկնքին օրհնութիւնները պիտի հայցենք միշտ»:

Ս. ՅԱԿՈԲԻ ՆԵՐՍԷՆ

ՏՐՏՈՒՄ ԵՒ ԱՐԻՒՆՈՏ ՕՐԵՐՈՒ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

10 Յուլիս, առօրեան ժամը 10ին մեծ ումբ մը ինկաւ վանուցս Շոռաքաղի անիվներէն մեկուն եգերին վրայ, ջախջախելով հոն եղող գինկոյի ջրամբարը եւ բակին մէջ գտնուող երեք խոհանոցները ամբողջապէս, ծանրապէս վիրաւորելով երկու կիներ՝ որոնք այդ միջոցին կը գտնուէին իրենց սենեակներու մուտքին ետ: Ռումբի փռանմէնք սանիքին վրայէն Նոր Աբեղաքաղ ցատկեցին՝ վիրաւորելով ուրիշ հինգ անձեր եւս:

11 Յուլիս, գիշերը, մեր Ս. Փրկիչ վանքին մօտերը, գերմանական եկեղեցւոյ շուրջ, մեծ ականներ կը պայթեցունէին անոյի ցրուցումներ պատճառելով շուրջի շուներուն: Կեսօրէն վերջ սաստիկ համազարկ տեղի ունեցաւ, եւ ռումբեր ինկան Հին Աբեղաքաղի քանդակներուն վրայ, որոնց պատճառաւ պատճառմէն եւ Ս. Պատարագ տեղի չունեցաւ:

12 Յուլիս, ուբակոծութիւն եւ հրացանակոծութիւններ կը բարձրանային Սուրբ Երկրի միջին ճակատի ամբողջ երկայնքին վրայ: Հակաման կը գրաւէ King David պանդոկը, որ Միջ. Կարմիր խաչի հովանաւորութեան տակ էր առնուած:

13-15 Յուլիս, ուբակոծութիւնը եւ հրացանակոծութիւնները կը բարձրանային: Հին Բաղարի վրայ մեծուած ռումբերէն բանի մը հաս կ'իյնան Սուրբ Յովնայի քանդակները, պատճառելով 14 մաներ: Նոյն գիշերը ականներով օդ կը հանուին Յովակիմի դուռնէն զուրա պարխալի կից յունցա վանքին պատկանող կարգ մը շէնքեր: Յուլիս 14ի գիշեր օդանաւեր կը սաւառնին հին Բաղարի վրայ եւ ռումբեր կը նետեն Սուրբ Յովնայի վրայ: Բաղարի 15ի գիշեր ռումբեր կ'իյնան մեր Մատենադարանի եւ Ասանա քաղի մօտակայ փողոցին վրայ, բերել վնասներ պատճառելով:

16 Յուլիս, այս գիտելուան ռմբակոծութիւնը իր ուժգնութեամբ եւ տեսողութեամբ իրեն հաւասար չունեցաւ Ստաւրակէի արհմեծ եւ տնտեսական պատմութեանը մէջ։ Սօք ժամեր տարուակ բովանդակ փառքները երբեք չունեցաւ ռումբերու քրնդանքներու եւ հրազեններու կարկուտին։ Միայն հայոց վանքին վրայ աւելի էան հարիւր ռումբեր ինկան, պատճառելով ամենուրեք ընդգրգակ ու մեծ վնասներ։ Շնորհիւ նախապէս ձեռք առնուած պատճառներու կան զոհուածութեան, վնասներն ենու միայն չորս քեքեւ վիրատուներ ունեցանք։ Ս. Յաւրթեան տանարին մերձ լուսայ վանքին վրայ ինկող ռումբի մը զոհ գնաց Մարտաշի հայ կարօղիկ երիտասարդ մը, Փարմազ Տէր Ղազարեանը։

17-29 Յուլիս, քեքեւ ոչ տեսական, բայց խնայական ռմբակոծութիւններ, քնդանքաւձգութիւններ եւ հրացանաձգութիւններ մէջ ընդմէջ տարուակունեւ փառքի զանգաւան մտնելուն վրայ, պատճառելով բազմաթիւ նիւթական եւ մարդկային վնասներ։

ՄԵՐԸ Ե. ՍՆԻՅՈՒՆԻԱՆԸ ՄԵՐ ՄԷՋ

Յուլիս ամսուան ընթացքին (1-6) մեր մէջ ունեցանք Մերք Ե. Սելյոնեանը, որ միաբարութեան կարօտ հայ տուաւորին կը բերէր եկպոսոսի առաջնորդին եւ եկպոսանայ ազգային իշխանութեանց եւ բովանդակ եկպոսանայութեան համակրական զգացումներն ու խոստումները։ Պատուական այս հայուն ներկայութիւնը այլապէս ուրախութեան առիթ մը եղաւ բոլորիս, որովհետեւ ծանր հիւանդութեան մը նիւանքներն հազապուրծ եւ ապարիւնած կուգար մեզի, ի զլուսնորէն տարիներէ ի վեր այնքան նուիրումով լծուած ազգային ծառայութեան գործին։ Իր ծանր հիւանդութիւնը ինչպէս բովանդակ ազգին, նոյնպէս Նորին Ամենապատուաւորին Ս. Պատրիարք Զօր եւ բովանդակ Ս. Յակոբեանց Միաբանութեան անդամ իր բարեկամ հայերուն պատճառեց խոր մտանդութիւն եւ ցաւ, ահա քեք ինչու անակնկալ միաբարութեամբ կը լքուէինք ի տես այս բանկազին կտանքին ազգին եւ մեզի բաշխուելուն։ Յետոյ իրմով կը զգայինք սփոթանքն ու միաբարութիւնը, մտածելու քեք Զ. Բ. Ը. Միւրթեան անմիջական ու նախախնամական նը-

պատահեւ յետոյ, եկպոսանայ զաղուրք եւս, ուրիշներու կարգին կը մտածէր մեր մասին, եւ պատասխանումութիւն ցոյց կուտար իր եղբայրական օժանդակութիւնը բերելու մեր հոգեկան ու նիւթական այս տագնապին։

Յուլիս 3ին պատրիարքարանի դանիինքն մէջ ի պատիւ Մերք Ե. Սելյոնեանին եւ իրեն ընկերացող իր զարմիկ Տօք. Շահան Սելյոնեանին, տուեցաւ թելաւազան, ներկայ էին հոյեւնորհ հայրեր եւ նմանատեսական Մարմնի անդամները։

ԳԵՐ. Տ. ԽՈՐԷՆ ԵՊՍ. ԲԱՐՈՅԵԱՆԸ ՄԵՐ ՄԷՋ

Յուլիս 22ին ուրախութիւնն ունեցանք երկրորդ անգամ մեր մէջ ունեւնալու Սելյոնիսի նորագոյն եւ ամեն բարեմասնութիւններով օծուն Գեր. Տ. Խորէն Սելյոնեանը, որ մեզի կը բերէր Կիլիկիոյ Արոռի մեծ սիրէ կարօղիկոսի եւ Լիբանանի հայութեան ուստրութիւնն ու նիւթական խոստումը։

Ն. Գերապատուութիւնը առաջին այցելութեան իր հետ բերած էր Զ. Բ. Ը. Միւրթեան Պաղեստինի աղէտահար հասարակութեան յաշխարհացած հինգ հազար ոսկիի չեփեր եւ դեղորայք, իսկ իր երկրորդ այցելութեան, ինչպէս ըստինք, Նորին Ս. Օծութեան նիւթեւ ընտրիւ Լիբանանի մէջ եղած հանգանակութեան արդիւնքը, շուրջ 15.000 սուրիական։

Յուլիս 25ին ի պատիւ Նորին Գերապատութեան պատրիարքարանի դանիինքն մէջ տարուեցաւ թելաւազան, որուն ներկայ էին Միաբանութեան անդամներ եւ նմանատեսական Մարմնի մաս կազմող բոլոր առաջատարները։ Սիրոն յանուն Նորին Ամենապատուութեան, Ս. Յակոբեանց Միաբանութեան եւ Պաղեստինի բովանդակ հայ հասարակութեան իր երախտագիտութիւնը կը յայտնէ այս երկու բարի սամարացիներուն, Մերք Ե. Սելյոնեանին եւ Գեր. Տ. Խորէն Եպս. Բարոյեանին եւ իրենցմով պայմանաւոր բոլոր մեծարելի անձնաւորութիւններուն, ազգային մարմիններուն եւ բարեսիրտ նուիրատուներուն, որոնք այնքան բարեսիրտութեամբ կը ջանան եւ կը նիւթեն բարիք՝ որուն այնքան պէտք ունի Պաղեստինի աղէտահար հայութիւնը։ Յիմեւալ ըլլան բոլոր բարեգործութեան

սերմնացանները եւ սերմը՝ որուն հոգեկան եւ ներքական բարիքը այս օրերուն մանաւանդ ուելի քան կենսատու է:

ՕԳՈՍՏՈՍ

Օգոստոս ամիսը համեմատաբար խաղաղութեան շրջան մը եղաւ, այսուհանդերձ տնտեսական եղանակով յաջողութեամբ իրենց եւ ուժակոծումներ, պատճառելով բազմաթիւ մարդկային եւ ներքական վնասներ:

Օգոստոս 1-3 Կոմս Պերնասօր այցելեց Ամման տնտեսական համար Ն. Վ. Ապստոլաբազարին հետ Պաղեսթինի գաղթականներուն հարցով: Օգոստոս 2ին եկաւ Սրուսադէմ, ժամը 1.30ին ճաշեց Սրուսադէմի արաբական ուժերու ընդհ. հրամանատար Ապստոլաբազարին հետ: Կեռքէն վերջ անցաւ Սրուսադէմի նոր փալատաւոր, տնտեսական համար հրէից ներկայացուցիչներուն հետ, Սրուսադէմի ապագինման վերաբերեալ հարցերով: Օգոստոս 3ին կոմսը այցելեց Ռամալլահի գաղթականները, յայտնելով իր ցարդ անոնց վիճակուած բժուկութեանը համար:

Օգոստոս 3-11 գիշերները տնտեսական հրաշմանդութիւններ եւ ուժակոծումներ տեսնուեցան գլխաւորաբար Ապու-Թոօր եւ Դալիի դրան շուրջ: Տեղի ունեցան երկուսեւ յարձակումներ եւս, իրարու ձեռքէ դիւրեւ գրաւելու նպատակաւ: Օգոստոս 9ին Կոմս Պերնասօր նորէն եկաւ Սրուսադէմ, այցելեց Օմարի մզկիթը եւ Ս. Յարութեան տաճարը, անձամբ ստուգելու ուժակոծութեան վնասները: Օգոստոս 10ին կոմսը շարունակեց իր տնտեսական իրենց եւ արաբներէ տնտեսական իրենց հետ Սրուսադէմի ապագինման եւ փալատը շուրջ բերելու հարցերով:

Օգոստոս 11ին նորէն կ'այցելէ Ռամալլահ եւ Լաթրուն ապա Սրուսադէմ, ուրկէ կը մեկնի Հռոմ:

Օգոստոս 11-20 ուժակոծութիւններ տեսնուեցան Բաղդադի գլխաւոր կէտերուն վրայ: Օր կը հանուին Լաթրունի շուրջ կայանները: Օգոստոս 17ին հրէից գրառագրատները կը գրաւեն Բաղդադի Գոմիսիի ապարանը, արաբ զոյրներ եւ հրէից զինուորացիներ սակաւ վարժարանը, որոնք Միջագոյնի Կարմիր խաչի հովանաւորութեան ներքին են: Յաջորդ օրը սակայն արաբական ուժերը կը յաջողին վերագրաւել Բաղդադի Գոմիսիի շուրջ, իսկ հրէից ուժերը իրենց գրառագրատներէ կը պահեն արաբ զոյրներու շուրջակայքը: Յետոյ սակայն գրաւեալ երկու շրջաններն ալ Միջագոյնի Կարմիր խաչին կը վերագրուին, եւ այս կերպով խնդիրը կը փակուի:

Օգոստոս 20-31 բացառիկ եւ նոր գեղեցիկ շաղկապներ: Քաղաքի գլխաւոր դիւրեւներուն շուրջ յաջողութեամբ եղան ընդհանրութեամբ, ինչպէս նաեւ հրաշմանդութիւններ եւ ուժակոծութիւն: Օգոստոս 30ին 20 նաւթօրգատ օրօպիւսեր Թէլափիլէն Սրուսադէմի եկան առանց ոեւէ վնասի:

Հետեւեալ զոհերը ունեցած ենք Յուլիս-Օգոստոս ամիսներու ընթացքին.

3 Յուլիս — Ս. Արքուդյա աւագ դռան դռնապան Մանուկ Սեւայարեան, Մարաշի՝ 60 տարեկան, որ զոհ գնաց պատահական գնդակի մը:

16 Յուլիս — Փարամազ Տ. Ղազարեան, Մարաշի՝ 35 տարեկան:

30 Յուլիս — Սրուսադէմի Զաւարեան, Սրուսադէմի՝ 32 տարեկան, որ զոհ գնաց պատահական գնդակի մը:

Որոնց կը մալթենք հոգիի խաղաղութիւն եւ յաւիտեան հանգիստ:

(Շար.)

ԱՄՍՕՐԻԱՅ ԱՌԻՐԵՐ

● 2 Յուլիս Ուրբ. — Յետ-միջօրէի Ս. Գատրիարքէ Լայրը նախագահեց երեկոյեան պաշտամունքին և վաղուան տօնի նախատեսակին:

● 3 Յուլիս Եր. — Ս. Զօրն մեղէ Միլիգորի Լուսաւորչին, յիսուսակ ելանելոյն ի վերապէն. Ս. Գատրիարքէ Լայրը նախագահեց առաւօտեան պաշտամունքին և ներկայ գտնուեցաւ Ս. Գատրիարքին, ժամաբարն էր Լոգ. Տ. Միւռնոն Վրդ., երեկոյին, Ս. Գատրիարքէ Լայրը նախագահեց վաղուան տօնի նախատեսակին: — Ժամը 7ին պատրիարքաբանի սրահին մէջ, թէյստեղան տրուեցաւ ի պատիւ եգիպտահայոց պատուիրակ Մեթր Շաւարշ Սեւոյեանին. ներկայ էին հոգեշնորհ Լայրեր և Երաւասկէմի Կարօտեղաց ինամատարակն Մարմնի բոլոր անդամները և ժամանակ գործակիցները: Ն. Ամենապատուութիւնը ներկայացուց օրուան պատուոյ հիւրը և անոր առաջնութեան նպատակը: Իր երախտագրտական ամենաշրժող գագառները յայտնեց եգիպտահայոց առաջնորդ Գեր. Սրբաշահին, իր Գային Գատ. Մարմնիներու և հաստատութեանց, ինչպէս նաև բովանդակ եգիպտահայոց նկատմամբ, պաղտեւորեալութեան տապնապին հանդէպ իրենց յայտնաբերած մարդասէր և վեհանձն վերաբերմունքին համար: Յետոյ խօսք առին ներկայ հայրերէն Լոգ. Տ. Սուրբէն, Նորայր, Լայր-Կաղան, Սերովբէ, Լայրիկ և Միւռնոն վարդապետներ, պր. Բիւզանդ Սէմէրնան և պր. Ս. Գայտօսան: Ներկայացնելով պաղտեւորեալութեան տապնապին ժաշէրը և իրենց ջերմ բարխտագրտութեան գագառները: Յետոյ խօսք առաւ Մեթր Շ. Սեւոյեանը և զգացուած չնշտեղով և զիգեցիկ աստեղանութեամբ, ներկայացուց եգիպտահայոց գագառները պաղտեւորեալութեան դժբախտութեան հանդէպ, և վստահեցուց թէ եգիպտահայութիւնը պիտի ընէր իր կարեկին ամօքելու Ս. Աթոռոյ և անոր հօտին ցաւն ու վիշտը:

● 4 Յուլիս Գիր. — Տօն Կարօղիկէ կնեկեցուց Ս. Էլմիամնի. Ս. Գատրիարքէ Լայրը նախագահեց առաւօտեան պաշտամունքին և ներկայ գտնուեցաւ Ս. Գատրիարքին, ժամաբարն էր Լոգ. Տ. Լայկաղան Վրդ., քարղեց բնաբան ունեւելով Սեկայք լինեցուց Խուր զատարան լուսոյ: շատր անդին խօսքը: Ձկնի Ս. Գատրիարքի Ս. Էլմիամնի և Լայրապետական մաշկմանք տեղի ունեցաւ:

● 10 Յուլիս Եր. — Առաւօտեան ժամը 10ին մեծ մօրքը մը ինկաւ Շորաթաղի արեւելեան մասի տանեցեց եղբրքին վրայ: Զախշախեց տանեաց Լրամբարը և բակի երեք խոհանոցները իրենց բովանդակութեամբ, վերաւորելով Օր. Գուհարիկ Բամպուքեանը և Տիկին Նեւրիկ Թօփոսաղանը և հինգ անդինք մտաւկայ Արեղաթաղի նորասցենքուն մէջ:

● 11 Յուլիս Գիր. — Ամսոյ 7էն սգանալ

շարունակական ուրախութեան հետեւանքով Ս. Գատրիարք տեղի չունեցաւ:

● 15 Յուլիս Եր. — Գիշերուան ժամը 9.45ին Ս. Բաղաքը օդային ուրախութեան ներթարկուեցաւ. ուսմբեր ինկան Սողոմոնեան տանարի բակին և Ս. Բարութեան տանարի գաւթին մէջ: Ս. Յօգորեանց վանքին Կիւղէնիկեան Մատենադարանի առջև և ուրիշ տեղեր աւերներ գործելով:

● 16 Յուլիս Ուրբ. — Գիշերը Ս. Բաղաքը ունեցաւ իր անեւաբընթաց ուրախութիւնը. 500է աւելի ուսմբեր ինկան քաղաքի վանաղան մասերուն վրայ: Անոնցմէ՝ աւելի քան հարիւրը վանքի և Ս. Բակորի չըլաւայքին վրայ, ստուտիկ աւերներ պատնառելով: վերաւորելով քաղմաթիւ մարդիկ:

● 18 Յուլիս Գիր. — Գիւս Նոխարաց Ս. Զօրն մեղէ Միլիգորի Լուսաւորչին, անցեալ կրեակէն ի վեր շարունակուող ուրախութեան հետեւանքով. Կարծաւ կարելի չեղաւ Ս. Գատրիարք մատուցանել:

● 21 Յուլիս Դշ. — Կէսօրէ առաջ, Ամնի. Ս. Գատրիարքէ Լայրը, ընկերացուութեամբ Լոգ. Աւագ Թարգմանի Գեղէնիքացուց Լիւպատոնի ներհաւորական այցելութիւն տուաւ Գեղէնիքայի աղ-գային տօնին առթիւ: — Յետ-միջօրէի, Ս. Գատրիարքէ Լայրը նախագահեց երեկոյեան պաշտամունքին և վաղուան տօնի նախատեսակին:

● 22 Յուլիս Եր. — Ս. Թարգմանց վարդապետն մեղէ Մսնակայ եւ Մեղապայ. Ս. Գատրիարքէ Լայրը նախագահեց առաւօտեան պաշտամունքին և ներկայ գտնուեցաւ Ս. Գատրիարքին, ժամաբարն էր Լոգ. Տ. Միւռնոն Վրդ., քարղեց Լոգ. Տ. Լայկաղան Վրդ., բնաբան աւելելով Ս. Թարգմանց Երաւասկէմի Ա. տունը Վրդ. Կարօղիկեցին: Գոյց տուաւ թէ Թարգմանց գործը, աւելի մեծ յաջթանակ մըն էր քան սուրով և կրակով շահուած յաջթանակները:

— Գեր. Տ. Խորէն Նպո. Բարոյեան Ս. Աթոռ ժամանեց և ընդունուեցաւ Ս. Գատրիարքէ Զօր Կողմէ:

● 23 Յուլիս Ուրբ. — Երեկոյեան ժամը 7ին պատրիարքաբանի մէջ թէյստեղան տրուեցաւ ի պատիւ Գեր. Տ. Խորէն Նպո. Բարոյեանի, ներկայ էին Լոգ. Լայրեր և ինամատարակն Մարմնի բոլոր անդամները ու գործակիցները: Ամնի. Ս. Գատրիարքէ Լայրը ներկաներուն ներկայացուց Սրբապետ պատուոյ հիւրը, Գրաւտեղով աւտոր աղնուութիւնը և զուհաբերութեան զգացումները իր և ինամատարակն Մարմնի ամենայարգալիք և չերմ շնորհակաթիւներ յայտնեց Նորին Ս. Օծութիւն Կիւղէնիք վեհ. Կաթողիկոսին, անոր ընձեռած անվերապակ աջակցութեան համար, Գէյրուսի սոյն աղնիւ աղգայնաց օրոնք յիշած էին Երաւասկէմի այնչափ վեհանձնօրէն: Նորին Ամենապատուութիւնը ամփօփ կերպով ներկայացուց ինամատարակն աշխատանքները և Ս. Աթոռոյ անկաշխութիւնը Սփիւռքի բարխտաւոր գագառութիւնը: Յետոյ խօսք առին Լոգ. Տ. Տ. Նորայր, Լայկաղան և Միւռնոն վար-

զապեաներ, և պր. Բիւզանդ Սէլէրենեան, իրենց որդիական յարգանքն աւելրը մատուցանելով Նորին Ս. Օծուածին և երախտագրտական զգացումները Կիլիկիոյ Թեմի հայութեան: Գեր. Սըրբազանքը տուաւ ներկաներուն Նորին Ս. Օծուածին Վեհ. Կաթողիկոսի օրհնութիւնը և անոր սէրն աւ համակրանքը հանդէպ պաշտօնատնականութեան: Իր ցովանակութիւնը յայտնելով ինչա՛մատարական Մարմնի աշխատանքին նկատմամբ, վատանցեց թէ Կիլիկիոյ բովանդակ հայութիւնը պաշտօնատնականութեան հոգիքին պիտի կանգնէր անոնց տառապանքի բովանդակ չըմանին մինչև որ անոնք իրենց տուններուն մէջ հաստատուէին: Զանգեթը փախուեցաւ Նորին Ամենապատուաւորեան օրհնութեամբ:

● 24 Յուլիս Եր. — Յետ-միջօրէի, Ս. Գատրիարք Հայրը նախագահեց երեկոյեան պաշտամունքին և վաղուան տօնի նախատեսակին: — Գեր. Տ. Խորէն Եպս. Բարսեան մեկնեցաւ Պէշքուք:

● 25 Յուլիս Կիր. — Գիւն Տիմյ Ս. Աստուածածնի. Ս. Գատրիարք մատուցուեցաւ ի Ս. Թաթևի. մեր Գողգթթայի մատարն մէջ. Ժամարարն էր Հոգ. Տ. Հայկապետ Վրդ.:

● 26 Յուլիս Բշ. — Երուսաղէմի Անդիական Ընդհ. Հիւպատոսը իր հետեւորդներով այցելութիւն տուաւ Ամեն. Սըրբազան Գատրիարք Հոր, և պատուաւորուեցաւ պատրիարքարանի սրահին մէջ:

● 1 Օգոստ. Կիր. — Ս. Գատրիարք մատուցուեցաւ ի Ս. Թակոբ. Ժամարարն էր Հոգ. Տ. Բարգէն Վրդ.:

● 7 Օգոստ. Եր. — Յետ-միջօրէի, Ս. Գատրիարք Հայրը նախագահեց երեկոյեան պաշտամունքին և վաղուան տօնի նախատեսակին:

● 8 Օգոստ. Կիր. — Վարդապետ. Ամեն. Ս. Գատրիարք Հայրը մատուց Ս. Գատրիարք ի Ս. Թակոբ. և քարոզեց բնաբան ունենալով իրայց մեր ամենեցուն բացաւ երեսօք զփառան Տեառն ի բրեւ ընդ հայի թեանալ, ի նոյն պատկեր Նորոգիմք՝ փառաց ի փառս, որպէս և ի Տեառն Հոգւոյ (Բ. Կորնթ. Գ. 18) Մեկնարանելով առաքեալին խօսքը ըսաւ Վեր հաւատանք որ մահկանացուն մարգուն աչքերը չեն կրնար տեսնել զԱստուած, իր յաւիտեական անուանան փառաց մէջ, բայց կրնան տեսնել անոր այդ փառքին ցլալացումը Տէր Բխուսի անձին մէջ անոր նկարագրին ու զործին մէջ, և անոնք որ սուրբ են օրոտով կրնան տեսնել զԱստուած Անոր մէջն:

● 14 Օգոստ. Եր. — Տօն Ս. Թադէոսի առաքե-

լոյն մերոյ եւ Սանդիստի կուսին. մարտնչութեան պատեհաւս Ս. Գատրիարքը չմատուցուեցաւ: — Ս. Աստուածածնայ պատարանները օրոնք Յունուար ամսէն ի վեր զարգած էին, վերադասեցան այսօր. Ժամարարն էր Հոգ. Տ. Հայկապետ Վրդ.:

● 15 Օգոստ. Կիր. — Ս. Գատրիարքը որ պիտի մատուցուէր ի Ս. Թաթևի. մեր Գողգթթայի մատարն մէջ, սեղի չունեցաւ. Ս. Թաթևի. տանող ճամբան ուղարկուածութեան տակ ըլլալով. Ամեն. Ս. Գատրիարք Հայրը առաւօտուն քալելով իջաւ Ս. Աստուածածին ի Գեթսեմանի և ներկայ գտնուեցաւ Ս. Գատրիարքին որ կը մատուցուէր Ս. Գեթսեմանին վրայ և Հեթում Թագաւորի Ս. Սիդանին, երկուքն ալ մերկացուած իրենց ճոխ զարդարանքներէն եւ բազմաթիւ կոսթիւմներէն: Տահաբը ամբողջութեամբ Նոյն պատկերը կը ներկայացնէր առանց կորսնցնելու իր խորհրդաւորութիւնը, ընդհակառակը կարծես աւելի ցեղեցկացած էր առանց իր պահուանքներուն: Նորին Սըրբազանութիւնը տարեքի զանազան մասերը մի առ մի ալքէ անցուց և մեր Ս. Սիդանները և զարդերը վերահաստատելու հրահանգներ տուաւ եւ քալելով վերադարձաւ պատրիարքարան:

● 22 Օգոստ. Կիր. — Ս. Գատրիարք մատուցուեցաւ ի Ս. Թակոբ. Ժամարարն էր Հոգ. Տ. Թակոբ Վրդ.:

● 28 Օգոստ. Եր. — Գեթսեմանի ճորը վերտանգուած ըլլալով՝ վաղուան տօնի առթիւ ըլլալիք պաշտամունքները ի Ս. Աստուածածին, զանց առնուեցան, Նոյնք տեղի ունեցան ի Ս. Թակոբ:

● 21 Օգոստ. Կիր. — Վերափոխում Ս. Աստուածածնի. Ամեն. Ս. Գատրիարք Հայրը պաշտանական Թափօրով և գնացքով Ս. Աստուածածին մեկնեցաւ, մատուց Ս. Գատրիարք Ս. Կոյսի գերեզմանին վրայ, և քարոզեց բնաբան ունենալով Վեր հաւատարիմ մինչև ի մահ և տաց թեզ զպսակն կենաց (Յայտ. Յովն. Բ. 10): Նորին Սըրբազանութիւնը բացատրեց օրուան տօնին խորհուրդը: Յուզարկաւորութեան և Թաղման արարողութեան չէ որ եկած ենք ըսաւ, այլ յաղթանակի և պսակարողութեան տօն մը կատարելու, երկարորէն Թաւեց Ս. Կոյսին նկարագրին այն բոլոր զոհար յատկութիւնները որոնցմով երկնքի մէջ կազմուեցաւ անոր յաւիտեական փառքի պատգը: Այդ էր Ս. Կոյսի հաւատարմութեան վարձատրութիւնը և անոր պիտի նմանի վարձատրութիւնները բոլոր անոնց որոնք ցմահ հաւատարիմ կը գտնուին Աստուծոյ եւ Անոր յայտնութեան: